

Gásadalsmaður í huldubátinum.

1
Einaferð í gomlum dögum,
– tað má sigast av sonnum –
Gásadalsmaðurin so óheppin,
í báti við huldumonnum.

*Kvøð nú væl og hav gott stev;
treystliga dansin trínur.
Náttin líður, huldumáni skínur.*

2
Kvøða skal um Pætur húskall,
búði uppi við Garð.
Róði út við bíggjarmonnum,
gekk ofta upp á Skarð.

3
Ikki var hann stórus maður,
raskur, fittur á fótí.
Ofra sást tú spelingar hans
Niðan í Mannagróti.

4
Strevaðist og stríddist hann
innan og uttan veggja,
álitíð í so mongum førum,
knáur millum seggja.

5
Kyrruvont sum fáa staðni,
bergið fimtan favnar.
Á vetri brimið himmalhøgt,
ofta brotnaðu stavnar.

6
Á helluni stóðu smáir bátar,
upp bergið dráttur ringur.
Fyri at draga bátar upp,
mátti tú vera kringur.

7
Ei at hugsa um havróður
við stórum báti at rógva.
Dalmenn saman við teimun í Bø
á ytstu havmið knógva.

8
Hetta er í torranum,
nógvur toskur á grunni.
”Ei skulu bíggjarmenn bíða mær,
stórus bátur á lunní.”

9
Hetta er í torranum,
líkindi tey bestu.
”Ei at drála men gera seg til,
og toskarnir teir mestu.”

10
Pætur fór upp á miðjari nátt,
hevur sovið lítið.
Í andvekri lá og hugsaði
um fiskileiðir og ýti.

11
Tekur fram úr kovanum
hárygg av feitiær,
sperilsenda og smørklíning
skal eg fáa mær.

12
Roðklæði hann dregur fram,
húðarskógvar við tveingjum.
Klæddur hann til útróðrar,
líkist røttum dreingjum.

13
Drýlur varð stungin í ermuna,
eitt sindur av garnatálg,
hettu knappar um herðarnar,
verður mær so fjálg.

14
Friður undir lonini,
hoyrist onkur kálvur.
Trínur út um hurðargátt,
mánin hann er hálvur.

15
Leiðin gongur oman á Múla
eftir lögum um Dalsá,
Pætur ofta sum smádrongur
fiskaði síl so smá.

16
Nú er best at skunda sær,
í Skriðu stendur varði.
Leiðin fer at stytast nógv,
og stutt er upp á Skarðið.

17
Frítt nú liggur Líraberg,
undan allan vegin.
Leskar seg úr Kelduni Vígdu,
Pætur hjartans fegin.

18
Pætur settist at hvíla
á Líksteini teir kalla,
gongur oman Gásadalsbrekku,
har er meiri valla.

19
Hyggur oman í Akranes,
dagur tók at glíggja.
Undan sjálvum Tanganum
eingin bátur at síggja.

20
Skundar oman brekkuna,
beina leið um Skarðsá.
Komin oman á helluna,
bátur útfyri lá.

21
Lýsið er so vánaligt,
har sita menn á bekkí,
sita har við árarnar,
eg akkurát teir tekki.

22
Skjóta teir at klettinum,
eg leypi í rongina niður.
” Set teg á tín gamla sess! ”
Ein løgin rødd mær sigur.

23
Málið er sum í gamlari skøtu,
havi ikki hoyrt so skaft,
hetta eru aðrir menn,
nú má eg halda kjaft.

- 24
Hetta eru ekki bíggjarmenn,
teir hava annað lag.
Hvørjir eru hesir garpar?
Lysti meg enn at sæð.
- 25
Skuldi kent allar bíggjarmenn,
tað er vist og satt.
Hvaðan av landi hesir eru,
Lysti meg enn at frætt.
- 26
Einki kenni eg hesar menn,
løgnir eru at sjá.
Dæmið bæði døkt og grátt,
hvaðan eru teir frá?
- 27
Pætur settist á bekkin niður,
har hann er vanur at sita ,
legði síðan árina út.
Nei, einki við at flyta.
- 28
Hetta munnu vera huldumenn,
heldur løgnir vinir.
Lætst at vera óræddur,
dúgliga rør sum hinir.
- 29
Hetta eru teir heidnu hundar,
búgva í stórum steini,
rógva út og lokka fólk,
eru teimum at meini.
- 30
Rógva norður við landinum
fram við Bíggjarskor.
Allir menn so tigandi,
eingin talar orð.
- 31
Gongur leiðin norð' um oynna,
væl er teimum sjógvað.
Huldumenninir seta á,
dúgligir at rógva.
- 32
Huldumenn eru miðamenn,
løgdu á Ravnamúla.
Nógvur fuglur í sildavað,
onkur feigdarsúla.
- 33
Hetta er mið hjá vágamonnum,
ið vestanfyri búgva.
Nógvur var har fiskurin,
tí skulu tit mær trúgva.
- 34
Væl vit komu á fiskileið,
hendur leggur á knø,
eftir liggja húkarnir
hjá bóndanum í Bø.
- 35
Pætur situr og bínir,
við snørið mest sum fonglar:
”Krøktur veri eg í dag
í Bø eru mínir onglar.”
- 36
Pætur hugsar við sjálvum sær:
”Nú eri eg í neyð.
Onglarnir liggja niðri í Bø,
hetta verður mín deyð.”
- 37
Formaðurin á bátinum,
var ein ordans jassar.
”Hví kastar tú ikki ongul og stein?”
Í orðum var hann hvassur.
- 38
Pætur svarar huldumanni,
á bekki hann man sita:
”Ongan havi eg krókin
og heldur ongan bita.”
- 39
Formaðurin á bátinum mælir:
”Vit vilja tær ikki mein,
her fært tú bæði onglar og agn
at heingja í tín stein.”
- 40
Tá ið Pætur sá hetta agn,
har á bekki lá ,
vongbrigða av gorfugli,
harmast mátti hann tá.
- 41
Ikki meir enn komin á botn,
Pætur kendi og dró,
syfti toskin inn um stokk,
í heysin kleppin sló.
- 42
Pætur fór at sløga fiskin,
tveitti í bátin niður.
Formaður tók og markaði,
huldumannasiður.
- 43
Huldumenninir fiskaðu væl,
eins væl og hann sjálvur,
tá ið sólin var hálvga vestur,
báturin var hálvur.
- 44
Pætur kendi seg einsamallan,
mest sum allan dagin.
Tá ið tað at kvøldi kom,
tá var báturin laðin.
- 45
”Gevist nú, meðan lötan er góð,
leggi árar út,
damla vit eftir innráki
uttan sorg og sýt.”
- 46
Hetta vóru boðini tey.
Huldumaðurin knái,
syfti stóran tosk innum;
liturin mest hin grái.
- 47
Stevndu inn at Akraneshellu,
Pætur upp á land.
Onga fingur teir tökkina,
kendi teirra gand.
- 48
Komin á land, hann varnaðist nú,
hevði gloymt sín knív.
”Hetta verður mær lagnudagur,
kann mær kosta lív.”
- 49
Rópar til teir á bátinum vóru:
”Hvast við lær stendur eftir! ”
Huldumaðurin blakaði knívin,
Ikki var hann nettur.
- 50
Huldumaður í øðini:
”Bannaður eydnumaður,
at tú tugdi lív í dag,
skalt tú vera glaður.

51
Ikki takka fyri bátin,
tað má eg so siga.
Hundur vart tú so sanniliga,
ikki kann eg tíg.

52
Pætur undir leypin fór
har á bakkanum.
Fullur av fiski, hartil tungur,
bar á nakkanum.

53
Beint í bróstið, niðan á Skarð,
nú var Pætur fegin.
Oman yvir Dalin sá,
av honum lýsti gleðin.

54
Hittir tú ein huldumann,
kann verða tær illa vorðið;
frægast man vera, siga sum minst,
og brúka rætta orðið.

55
Ikki mást tú nevna
øxi, svørð og knív.
Tað kann verða tær vanlukka,
skalt tú tryggja lív.

56.
Vit hava verið víða um,
á mongum góðum miði,
líka út á Ravnamúla
torrafiskin drigið.

57.
Hetta var kvæðið um dalmannin
og huldumenninar sjei.
Pætur var í knípuni,
og í slíkari neyð.

Á pálsmessu 2002
Gutti Petersen